චිකුන්ගුන්යා උණ

රෝග"කාරකය

චිකුන්ගුන්යා" උණ" යනු" චිකුන්ගුන්යා" වෛරසය" නිසා" ඇති" වන" මදුරුවන්" හරහා" සම්ප්‍රේශණය"වන"වෛරස්"රෝගයකි0"මෙම"රෝගය"අප්‍රිකාව, ආසියාව, යුරෝපය, ඇමරිකාව"සහ"ඉන්දියානු"සහ"පැසිෆික්"සාගරයේ"දූපත්"ඇතුළුව"රටවල්"110"කට" අධික"සංඛ්‍යාවකදී"හඳුනාගෙන"ඇත0

සායනික"ලක්ෂණ

මෙම"රෝගය"උණ"සහ"රෝගියා"දුර්වල"කරන"සන්ධි"වේදනාව"මගින්"හඳුනාගනු" ලැබේ0"$චිකුන්ගුන්යා$"යන"නම"කිමකොන්ඩේ"භාෂාවෙන්"$විකෘති"වීම$"යන"අර්ථය" ඇති"වචනයකින්"උපුටා"ගන්නා"ලද"අතර"සන්ධි"වේදනාවෙන්"පෙළෙන"රෝගීන්ගේ" ශරීරයේ"ඇතිවන"ඉදිරියට"නැමුණු"පෙනුම"විස්තර"කරයි0"අනෙකුත්"පොදු"ලක්ෂණ" සහ"රෝග"ලක්ෂණ"අතර"මාංශ"පේශිවල"ඇති"වන"වේදනාව, හිසරදය, ඔක්කාරය, තෙහෙට්ටුව"සහ"සමේ"ඇතිවන"කැසීම"ඇතුළත්"වේ0"රෝග"ලක්ෂණ"සාමාන්‍යයෙන්" ස්වයං/සීමාකාරී"වන"අතර"සාමාන්‍යයෙන්"දින"කිහිපයක්"පවතින"නමුත්"සමහර" අවස්ථාවලදී" සන්ධි" වේදනාව" මාස" කිහිපයක්" හෝ" වසර" ගණනාවක්" පුරා" වුවද" පැවතිය"හැකිය0

චිකුන්ගුන්යා"රෝගයෙන්"ඇතිවන"ඉතා"දරුණු"රෝග"ලක්ෂණ"සහ"මරණය"ඇතිවීම" දුර්ලභ"වන"අතර"සාමාන්‍යයෙන්"එහි"සංකූලතා"අනෙකුත්"සහජීවන"සෞඛ්‍ය"ගැටලු" සමඟ"සම්බන්ධ"වේ0"බොහෝ"රෝගීන්"මෙම"රෝගයෙන්"සම්පූර්ණයෙන්ම"සුවය" ලබති0"නමුත්"ඉඳහිට, චිකුන්ගුන්යා"වෛරසය"ඇස්, හෘදය"සහ"ස්නායු"වල"දරුණු" සංකූලතා" ඇති" කළ" හැකිය0" අලුත" උපන්" බිළිඳුන්, වැඩිහිටි" පුද්ගලයින්" හෝ" නිධන්ගත"රෝගී"තත්වයන්"ඇති"රෝගීන්"හට"වඩාත්"දරුණු"ලෙස"රෝගය"වැළදීම" සඳහා"වැඩි"අවදානමක්"ඇත0

පවතින" සාක්ෂිවලින්" පෙනී" යන්නේ" වරක්" ආසාදනය" වූ" පුද්ගලයින්ට" අනාගත" ආසාදනවලින්"ප්‍රතිශක්තිකරණයක්"ලබා"ගැනීමට"ඉඩ"ඇති"බවයි0

සම්ප්‍රේෂණය"වන"ආකාරය

චිකුන්ගුන්යා"උණ"බොහෝ"විට"මිනිසුන්ට"සම්ප්‍රේෂණය"වන්නේ"ආසාදිත"ගැහැණු" ඊඩිස්" මදුරුවන්" දෂ්ට" කිරීමෙනි0" චිකුන්ගුන්යා" උණ" ඇති" රෝගියෙකු" වාහක" මදුරුවෙකු" විසින්" දෂ්ට" කළ" විට, මදුරුවා" ආසාදනය" විය" හැකි" අතර" ඒ" මදුරුවා" අනෙක්"පුද්ගලයින්"දෂ්ට"කිරීමෙන්"රෝගය"පැතිර"වීම"සිදු"විය"හැකිය0

හොංකොං"හි, ඊඩිස්"ඊජිප්ටයි"නම්"රෝග"වාහක"මදුරුවා"දක්නට"නොලැබේ, නමුත්" රෝගය"පැතිරවිය"හැකි"ඊඩිස්"ඇල්බොපික්ටස්"යනු"සාමාන්‍යයෙන්"මෙහි"බහුලව" දක්නට"ලැබෙන"මදුරුවෙකි0"මෙම"මදුරුවන්"දිවා"කාලයේ"දෂ්ට"කිරීම්"සිදුකරන"බවට" සොයාගෙන"ඇති"අතර"උදේ"පාන්දර"සහ"සවස්"කාලයේ"ක්‍රියාකාරීත්වයේ"උච්චතම" අවස්ථා"තිබිය"හැකිය0

කලාතුරකින්" චිකුන්ගුන්යා" වෛරසය" උපතේදී" මවගෙන්" අලුත" උපන්" බිළිදාට" සම්ප්‍රේෂණය"විය"හැකිය0

බීජෞෂණ"කාලය

බීජෞෂණ"කාලය"දින"2 සිට"12"දක්වා"පරාසයක"පවතී, සාමාන්‍යයෙන්"දින"5"සිට": " දක්වා"කාලයක්"දක්වා"පවතී0

රෝග"කළමනාකරණය

චිකුන්ගුන්යා"උණ"සඳහා"නිශ්චිත"වූ"ප්‍රතිවෛරස්"ඖෂධ"ප්‍රතිකාරයක්"නොමැත0"ඒ" සඳහා" සිදු" කරන" ප්‍රතිකාර" ප්‍රධාන" වශයෙන්" යොමු" කර" ඇත්තේ" රෝග" ලක්ෂණ" සමනය"කිරීම"සඳහා"වන"අතර, එයට"ප්‍රති/පයිරෙටික්, වේදනා"නාශක"සහ"තරල" ප්‍රතිස්ථාපනය"ඇතුළත්"වේ0

වළක්වා"ගැනීම

වර්තමානයේ, හොංකොං" හි" දේශීයව" ලියාපදිංචි" කර" ඇති" චිකුන්ගුන්යා" උණ" එන්නතක්"නොමැත0"හොඳම"වැළැක්වීමේ"පියවර"වන්නේ"මදුරු"දෂ්ට"කිරීම්"වළක්වා" ගැනීම"සහ"මදුරුවන්"පැතිරීම"වළක්වා"ගැනීමයි0

මදුරු"දෂ්ට"කිරීම්"වළක්වා"ගැනීම

1. ලිහිල්, ලා"පැහැති,"අත්"දිග"කමිස"සහ"දිග"කලිසම්"අඳින්න0
2. ශරීරයේ"නිරාවරණය"වන"ප්‍රදේශ"වල"සහ"ඇඳුම්"මත"DEET අඩංගු"කෘමි" විකර්ෂක"භාවිතා"කරන්න0
    - ගර්භනී"කාන්තාවන්ට"සහ"මාස"6"හෝ"ඊට"වැඩි"දරුවන්ට"DEET අඩංගු" කෘමි" විකර්ෂක" භාවිතා" කළ" හැකිය0" සාමාන්‍යයෙන්, ගර්භනී" කාන්තාවන්"සඳහා"30%"දක්වා"DEET අඩංගු"වන"කෘමි"විකර්ෂක"සහ" ළමුන්" සඳහා" 10%" දක්වා" DEET අඩංගු" වන" කෘමි" විකර්ෂක" භාවිතා" කරන්න0
3. එළිමහන්" ක්‍රියාකාරකම්වල" නිරත" වන" විට" අමතර" වැළැක්වීමේ" පියවර" ගන්න:
    - සුවඳ"විලවුන්"හෝ"වෙනත්"රූපලාවන්‍ය"නිෂ්පාදන"භාවිතා"කිරීමෙන්" වලකින්න0
    - නිෂ්පාදන" වල" ලබාදෙන" උපදෙස්" අනුව" කෘමි" විකර්ෂක" නැවත" ආලේපය"සිදු"කරන්න0
    - කෘමි"විකර්ෂක"සහ"හිරු"එළියෙන්"සම"ආරක්ෂා"කරන"ආලේපනය"යන" දෙකම" භාවිතා" කරන්නේ" නම්, හිරු" එළියෙන්" සම" ආරක්ෂා" කරන" ආලේපනයෙන්"පසු"කෘමි"විකර්ෂක"ආලේප"කරන්න0

මදුරුවන්"පැතිරීම"වළක්වා"ගැනීම

1. ගලා"නොයන"ජලය"එක්"රැස්"වීම"වළක්වා"ගැනීම

- සතියකට"වරක්"මල්"බඳුන්වල"ජලය"වෙනස්"කරන්න
- මල්"පෝච්චි"යටින්"පීරිසි"භාවිතා"කිරීමෙන්"වළකින්න
- ජල"බහාලුම්"තදින්"ආවරණය"කරන්න
- වායු" සමීකරණ" වල" වතුර" බිංදු" රැස්" වන" තැටි" එක්" රැස්" වන" ගලා" නොයන"ජලයෙන්"තොර"බවට"වග"බලා"ගන්න
- භාවිතා"කළ"සියලුම"කෑන්"සහ"බෝතල්"ආවරණය"කළ"කුණු"බඳුන්වලට" දමන්න

2. රෝග"වාහකයින්"සහ"බෝවන"ස්ථාන"පාලනය"කිරීම
    - ආහාර"ගබඩා"කිරීම"සහ"කසළ"නිසි"ලෙස"බැහැර"කිරීම

මදුරුවන්"බෝවීම"පාලනය"කිරීම"සහ"වැළැක්වීම"පිළිබඳ"වැඩිදුර"තොරතුරු"සඳහා, කරුණාකර" http://www.fehd.gov.hk/english/pestcontrol/handbook_prev_mos_breeding.html." ඔස්සේ" ආහාර"හා"පාරිසරික"සනීපාරක්ෂක"දෙපාර්තමේන්තුවේ"*FEHD) වෙබ්"අඩවියට" පිවිසෙන්න0

සංචාරකයින්"සඳහා"උපදෙස්

මදුරුවන්"දෂ්ට"කිරීමෙන්"වැළකී"සිටීමට"අවශ්‍ය"කරන"වැළැක්වීමේ"පියවර"ගන්න0 මදුරුවන්ගෙන්" බෝවන" රෝග" ආවේණික" වන" හෝ" වසංගත" ලෙස" පැතිර" ඇති" රටවලට"හෝ"ප්‍රදේශවලට"සංචාරයේ"යෙදෙන"සහ"ඒවාට"නිරාවරණය"වීමට"ඉඩ" ඇති"දරුවන්ට, මාස"2 හෝ"ඊට"වැඩි"දරුවන්ට"DEET සාන්ද්‍රණය"52′ "දක්වා"DEET අඩංගු" වන" කෘමි" විකර්ෂක" භාවිතා" කළ" හැකිය0 කෘමි" විකර්ෂක" භාවිතය" සහ" නිරීක්ෂණය" කළ" යුතු" ප්‍රධාන" කරුණු" පිළිබඳ" විස්තර" සඳහා, කරුණාකර" 'කෘමි" විකර්ෂක"භාවිතා"කිරීම"සඳහා"උපදෙස්' වෙත"පිවිසෙන්න0

1. බලපෑමට"ලක්"වූ"ප්‍රදේශවලට"හෝ"රටවලට"යන්නේ"නම්, සංචාරයට"අවම" වශයෙන්" සති" **6**" කට" පෙර" වෛද්‍ය" උපදේශනයක්" සංවිධානය" කරන්න, මදුරුවන්" දෂ්ට" කිරීම" වළක්වා" ගැනීම" සඳහා" අමතර" වැළැක්වීමේ" පියවර" ගන්න0
2. මදුරුවන්ගෙන්" බෝවන" රෝග" ආවේණික" වන" ග්‍රාමීය" ප්‍රදේශවල" ගමන්" කරන්නේ" නම්, අතේ" ගෙන" යා" හැකි" මදුරු" දැලක්" රැගෙන" ගොස්" ඒ" මත" පර්මෙත්‍රින්"*කෘමිනාශකයක්+"යොදන්න0"පර්මෙත්‍රින්"කිසිවිටක"සමට"යෙදිය" යුතු"නොවේ0"ඔබට"අසනීප"බවක්"දැනේ"නම්"වහාම"වෛද්‍ය"ප්‍රතිකාර"ලබා" ගන්න0
3. විද්‍යාත්මක" අධ්‍යයනයන්" පෙන්වා" දී" ඇත්තේ" ආසාදිත" පුද්ගලයින්" රෝග" ලක්ෂණ" නොපෙන්වා" සිටිය" ද" හෝ" රෝග" ලක්ෂණ" ඇතිවීමට" පෙර" වුවද,

මදුරුවන්"දෂ්ට"කිරීම්"හරහා"වෛරසය"මදුරුවන්ට"සම්ප්‍රේෂණය"කළ"හැකි" බවත්, එමගින්"රෝගය"තවදුරටත්"පැතිරීමට"හේතු"වන"බවත්ය0'එබැවින්, බලපෑමට"ලක්"වූ"ප්‍රදේශවලින්"ආපසු"පැමිණෙන"සංචාරකයින්"මදුරුවන්"දෂ්ට" කිරීම්"වැළැක්වීම"සඳහා"පැමිණීමෙන්"පසු"අවම"වශයෙන්"දින"**14**"ක"කාලයක්" කෘමි"විකර්ෂක"යෙදිය"යුතුය0'උණ"වැනි"අසනීප"බවක්"දැනේ"නම්, ඒ"පුද්ගලයා" වහාම"වෛද්‍ය"උපදෙස්"ලබා"ගත"යුතු"අතර, ගමන්"විස්තර"වෛද්‍යවරයාට" ලබා"දිය"යුතුය0

වැඩිදුර සෞඛ්‍ය තොරතුරු සඳහා, කරුණාකර සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ වෙබ් අඩවිය වන www.chp.gov.hk වෙත පිවිසෙන්න.

පරිවර්තිත"අනුවාදය"යොමු"කිරීම"සඳහා"පමණි"අනුවාදය"දිනය 21"දෙසැම්බර්"2023

පරිවර්තන"සහ"ඉංග්‍රීසි"අනුවාද"අතර"විෂමතා"ඇති"වුවහොත්, ඉංග්‍රීසි"අනුවාදය" පවතිනු"ඇත

Translated version is for reference only. In case of discrepancies between translated version and English version, English version shall prevail.

2025 ජූලි"16 දින"සංශෝධනය"කරන"ලදී0(Revised in 16 July 2025)